NĂM THỨ MƯỜI BA. — SỐ THỨ 2407 MỖI SỐ 0$02 NGÀY THỨ BẢY 28 MARS 1925

RÉSIDENCE ... AU TONKIN
DÉPÔT LÉGAL

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LEGAL INDOCHINE N°3396

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 62-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-KIM-VINH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
Téléphone N° 180

ANNONCES
Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.
Une seule insertion . . . . 0$30 le cm.
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion . . . . . 0$15 le cm.
Réclame dans la 1re page . . . $0 le cm.
Annonces judiciaires et légales. 1$00 le cm.
On traite à forfait pour les contrats importants.

BAN ĐỌC

	Tại Hà-nội và các tỉnh lỵ có nhà giây thép đi	Các tỉnh khác	Ngoại quốc	Giá từng số
Một năm	6$00	6$50	8$30	0$02
Sáu tháng	3$00	3$50	4$30	0$02
Ba tháng	1$50	1$75	2$15	0$02
Một tháng	0$50	0$60	0$75	0$02

Các báo-quán | 8$00 | 8$00 | 8$00 | 0$02 | 9$00 | 9$00 | 0$02
Các công-sở | 8$00 | 8$00 | 8$00 | 0$02 | 9$00 | 9$00 | 0$02

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Cải-lương nông-chủng

Cứ cái trình-độ tri-thức của nông-dân ta hiện thời thì bốn chữ « cải lương nông chủng » mà ta tiêu lên làm cái đề-mục bài này, dễ thường ít ai hiểu được là nói chuyện gì, mà giá có cắt nghĩa minh-bạch cho nghe thì tất cũng cho là một câu chuyện viển-vông vô lý: Cải gì là nông-chủng? tức là hạt giống của các thứ lúa đậu rau quả mà nhà làm ruộng tìa ở ruộng, ương ở vườn, lúa rẻ thì bao giờ cũng là lúa rẻ, lúa chiêm thì bao giờ cũng là lúa chiêm, đậu nành thì bao giờ cũng là đậu nành, đậu tắt thì bao giờ cũng là đậu tắt, rau riếp không có tài nào biến thành được rau cải, quả quít không có tài nào biến thành được quả cam, đã gọi nông-chủng thì giống nào đi giống nấy, còn làm sao cải lương được; cải-lương tuồng, cải-lương chèo, cải-lương hát ả-đào, hay là cải-lương đám cưới, cải-lương đám ma, cải-lương hương-ước, cải lương hương-chính, quần áo cải lương mà khăn vuông đội làm phu-la, áo bản thân đổi làm xiêm đăng-ten, thân thể cải-lương mà vấn tóc thêm có cái đuôi gà, cạo râu thêm có chòm xoắn ngược, những chuyện cải-lương như thế thì vẫn có được nghe luôn, mà nghe còn có lý một chút, vì cách chơi bời, lối giao-tế, dáng điệu ăn mặc của người ta thì có thể lấy sức người mà thay đổi được, chứ các thứ nông-chủng là tự cái thần-lực mầu-nhiệm của trời sinh đất thành, cái sự mà mình lấy làm kinh hãi, lấy làm lạ lùng là sự biến hóa giống nọ ra giống kia, cũng đã không phải là sự người đời nay không thể làm nổi. Cứ coi một việc cải-lương nông-chủng có thành hiệu mà bác-sĩ Blanringhem vừa mới phát biểu đây, thì ta cũng có thể vạch mắt mở lòng mà tin chắc rằng nông-chủng thật cải lương được hẳn-hoi, mà mãnh tính rằng nông-chủng có cải-lương thì nông-nghiệp mới bòng chắn-chỉnh vậy.

Cái nông-chủng mà bác-sĩ đã cải-lương được là lúa mì, xưa nay một hạt mì đem gieo chỉ sinh được độ bốn bông là cùng; nay bác-sĩ thử lấy một thứ lúa mì trồng ở Sud-Oranais và một thứ lúa mì ở Palestine thử gây được một giống lúa mì « cải-lương » đem gieo xuống đất sinh tới bốn chục bông, một tốt gấp mười giống lúa mì cũ. Một giống lúa mì, mà dùng cách tiếp chủng khôn-ngoan, gây thành được một giống « cải lương » tốt như thế thì biết đâu là chiêm lại chẳng đổi ra được ré, ré lại chẳng đổi ra được chiêm, đậu tắt lại chẳng đổi ra được đậu nành, đậu nành lại chẳng đổi ra được đậu tắt, rau riếp với rau cải, quả cam với quả quít lại chẳng có ngày biến ra vạn trạng thiên hình; tưởng có thể nói rằng hết thảy các giống nông sản sau này lấy sức người mà làm cho cái phẩm cái lượng đều ưu mỹ hơn xưa, cũng không phải là điều ước hão vậy.

Người mình chỉ vì trí thức thiển lậu quá, một trăm nghề chẳng có một nghề nào là có chút học-vấn gì cả, nhất là nghề nông-phố thì lại toàn phó cho một hạng người suy-suy xuẩn xuẩn vô giác vô trí, còn biết thế nào là cải-lương nông-chủng nữa! Ấy chính vì thế mà nghề nông mình lập chốc hơn mấy ngàn năm nay, ruộng đất nhiều màu mỡ tốt, khí hậu ấm, nhân-dân cần kiệm, cái gì cũng thích hợp về nghề nông, mà rút lại nghề nông mình đến nay chẳng những không tấn-tới hơn người, mà lại mỗi ngày mỗi thua xút kém người xa nữa, khốn không?

Nay muốn chấn-chỉnh nông-nghiệp nước mình, thì trước hết là phải lo cải-lương nông-chủng, mà cái trình-độ tri-thức nông-dân mình như trên kia đã kể, thì có ai là cải-lương nông-chủng mà nông chủng biết làm sao mà cải-lương. Thiết tưởng việc gì cũng vậy, ở đâu cũng vậy, cải-lương được là cốt nhờ cái công xướng khởi của người tri-thức làm mẫu mực cho dân em. Mong rằng trong bọn người tri-thức ta sẽ có người chịu hiến thân nơi điền giã mà thực-hành cái sự-nghiệp cải-lương nông-sự cho nước nhà vậy.

T.

Âu-châu điện-tín

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 27 Mars 1925

Nước Anh với việc Âu-châu

M. Chamberlain có tuyên-bố tại hạ nghị-viện nước Anh rằng cái ý nước Đức muốn lập một giao-ước để điều đình mọi khoản với nước Pháp cho được ổn-thỏa.

Về nước Đức cũng sẵn lòng xét đến việc ưng chuẩn bản giao-ước về việc trọng tài, và lập một bản giao-ước bảo lãnh cái địa hạt miền sông Rhin.

Sau này nước Đức lại có thể lập giao-ước khác với các nước lân cận với nước Đức. Nước Đức không có muốn công-kích nước Ba-lan làm gì.

Ông lại nói nên cho nước Đức vào hội Vạn-quốc một cách bình-đẳng với các nước khác. Song nếu việc triệt quân bị, và việc trú-binh ở Cologne không giải quyết xong, thì mọi khoản của nước Đức khởi nghị không thành công được.

Ông Lloyd George chỉ-nghị bản án văn Genève, mà ông Macdonnald thì bênh-vực bản án-văn ấy.

Nước Pháp với bản án văn Genève

M. Paul Boncour đại-biểu nước Pháp tại hội Vạn quốc thay lời hồi-đáp ngoại giao xin rằng đừng có thay đổi đến những khoản chính trong bản án văn Genève.

Hội-đồng thương-mại với quan thống-chế Lyautey

Ngày hôm qua, hội-đồng quốc-dân coi về việc khuếch-trương thương-mại có phát các bộ-tinh của bản hội-đồng. Có quan Doumergue, quan Herriot, và quan Clémentel đến dự lễ. Quan thống-chế Lyautey được thưởng kim bội-tinh về việc khuếch-trương thương-mại.

Việc chính-trị nước Ai cập

Các báo đăng tin rằng tòa nội-các Ai-cập đương soạn một bản luật đặt cái lệ hạn chế tuyển-cử.

Trước tháng novembre, nghị viện mới chưa họp.

Người Anh ở Palestine

Lord Balfour đến thăm Jérusalem không xảy ra điều gì cả. Linh cảnh-sát đi tuần trong các phố để phòng bị mọi việc.

Nước Nga với Trung hoa

Trương-tác-Lâm và chánh-phủ Xô-viết điều-đình với nhau ở Phụng-thiên về đường hỏa-xa Đông bộ. Trung hoa.

Nghề vô tuyến-điện ở Ba-tỵ

Quan thủ-tướng Ba-tỵ làm lễ khánh thành đồn vô tuyến điện thứ nhất ở Ba-tỵ.

Nước Pháp với Trung-hoa

Quan Herriot tiếp kiến quan sứ-thần nước Trung-hoa và Tứ-thụ-Tranh.

SỐ HỌC-SINH Ở NƯỚC PHÁP

Số học-sinh ở nước Pháp trong năm 1923-1924 như sau này:

Trường Trung-học con trai: 111.165 học-trò; trường trung học con gái: 50.782 học-trò. Tổng cộng: 161.847.

Trường Sơ-học Cao-đẳng con trai: 39.309 học-trò; trường Sơ-học Cao-đẳng con gái: 34.091 học-trò. Tổng-cộng: 73.400.

Trường Sơ-đẳng công: 3.175.689 học-trò; trường công-lập công: 286.860 học-trò. Tổng-cộng: 3.456.507.

Trong các số học-trò trên này, chưa có học-trò tư-thục, và học-trò các trường chuyên nghiệp, và các trường đại-học.

MỘT CUỘC TẨY-CHAY KỲ-KHÔI

Tại ngục-thất ở tỉnh Smolens thuộc nước Phổ-lan-Nuỗi (Pologne) có 400 người bị tù về việc chính-trị, mới đây đã đồng lòng xướng-xuất lên một cuộc tẩy chay rất kỳ khôi. Ai còn lạ gì quần áo của bọn tù-tội xưa nay mà nhất là quần áo của ngục thất nay lại càng toàm hại lắm! Một là làm bằng vải cứng quá hình như khố tải dùng làm bao gạo, hai là lại ít khi giặt sử nếu người này đến người khác mặc thật là ghê tởm quá, bởi thế khi mặc vào sáy sát cả mình mẩy và có khi lại sinh ra các bệnh nguy-hiểm cho các tội-nhân nữa; bởi thế mà bọn 400 tội-nhân này nhất định không chịu mặc quần áo đó, một là nhà nước phải may quần áo khác, hai là họ mặc quần áo của họ, nếu không được thế thì họ nhất định để lõa-lồ thân thể kỳ bao giờ cho thấu đến tai chính-phủ mới thôi! Tưởng cuộc tẩy chay này cũng kỳ-khôi lắm nhỉ???

Tin Trung-hoa

Kỷ niệm Tôn-Văn

Hôm mới đây tại hội kỷ niệm cách mệnh ở Quảng-đông có quyết định mấy điều về việc kỷ niệm Tôn-Văn như sau này: đổi cái công viên Quan âm sơn gọi là Trung-sơn công-viên; lấy cái nền cũ miếu Quan-âm làm đình kỷ niệm và dựng tượng đồng Tôn Văn; do chính phủ bỏ ra mười vạn đồng và mộ quyên để làm việc đó.

Cộng-đoàn làm lễ viếng Tôn-Văn

Hôm 15 mars công-đoàn tổng hội ở Hương-cảng có làm lễ viếng Tôn-Văn rất là tưng bừng náo nhiệt. Lại nơi hội sở, gian giữa treo bức tượng Tôn Văn, chung quanh chăng đèn điện làm các kiểu hoa rất đẹp, và đốt đàn hương. Các công đoàn trước sau đến làm lễ, cành 1 tới 6-10, cành thì kết đội cầm cờ, lại có cành đi rong đường diễn thuyết. Nhưng vì trước khi cử hành lễ ấy họ không trình báo với quan chính phủ Hương-cảng, nên chính phủ có cho ba đại đội cảnh sát đi đẹp và bắt mấy người khởi xướng.

Ngày hôm ấy công đoàn thông cáo cho các cơ quan phải nghỉ làm việc cả ngày, chỉ có công ti xe điện muốn nghỉ vài giờ để tỏ lòng thương tiếc mà thôi, nhưng chính phủ Hương-cảng bảo là xe điện có quan hệ về việc giao thông, không được nghỉ, phải chạy như thường.

Người Quảng-đông không được bình phẩm về Tôn-Văn

Ở bản có nhiều người về cánh thương đoàn nghĩ đến sự cướp đốt ngày tháng 10 năm ngoái mà vẫn còn lòng căm-giận Tôn-Văn, nay thấy Tôn-Văn chết rồi thì khôi sao chẳng có chuyện này chuyện khác, nhưng không ngờ lại thành ra cái vạ miệng hại thân. Trưa ngày 13 ở Quảng-châu có bốn gã thiếu niên đi ngoài đường ra dáng say sưa, cùng nói nhau nói chuyện Tôn-Văn chết, rồi cười đùa ra ý vui sướng, không ngờ bị hai người mặt thám bắt, ngay chiều hôm ấy đem bắn liền. Lại còn mấy người nữa nói chuyện vụng với nhau ở nhà riêng rằng: Tôn-Văn chết thì Quảng-đông lại được thái-bình, không ngờ rừng mạch vách tai cũng bị bắt rồi bắn chết. Ngoài ra như các nơi trà lâu tửu điếm, số người bị cái vạ miệng ấy rút nhiều, đã bị bắt là không mấy người thoát.

Lại có một nhà kia vì sau ngày Tôn-Văn mất nhân có việc vui mừng gì, làm tiệc ăn mừng linh đình, cười nói rộn rịp, cũng bị bắt, cho là phạm lệnh đã nghiêm cấm, không được yến hội trong một hạn là 7 ngày.

MỘT THỨ TỦ BẠC KIỂU MỚI

Tủ bạc làm bằng sắt tưởng còn gì chắc hơn nữa. Kể ra đối với những hạng trộm cắp ở xứ mình đã là chắc, chứ đối với quân trộm cắp ở các nước văn-minh biết dùng những phép hóa-học mà cắt sắt, toi tủ sắt đây đâu, chắc đến đâu, họ cắt cũng êm như không.

Vì vậy mới đây người Hoa-kỳ lại xướng lên cách chế tủ bạc bằng xi-măng cốt sắt. Người ta làm một cái cốt bằng cuộn sắt, cuộn nọ chằng-chịt với cuộn kia, cốt sắt để vào một cái khuôn gang, rồi đổ xi-măng với đá cuội vào khuôn mà đúc thành cái tủ. Tủ làm như thế, thì đối lửa dường khí thổi vào, cũng không suy chuyển tí nào. Quân trộm lấp chỉ còn có một cách đàng búa đục mà phá là được thôi, mà đàng đến búa đục thì là có tiếng kêu, quân trộm cắp đàng sao được. Tủ bạc bằng xi-măng cốt sắt cũng khoảng sực ấy, mà cái thị giá lại rẻ hơn tủ làm bằng sắt nhiều.

LỜI ĐÀN BÀ

Đối với kẻ tôi tớ mình

Người đông thời người, mà kẻ thời sung sướng, kẻ lại cực khổ, nhà ăn không hết, nhà làm không ra, bởi vậy mà chia ra chủ nhà đầy tớ, những kẻ biết nghĩ câu lấy câu mua công, thì không đến bà k ắc với đứa tôi đòi, vì chưng tình thường của người đời, phần nhiều chỉ nghĩ tiền của là trọng, coi nhân cách không ra gì, đã đặng phần hơn người ta, lại muốn lấn lướt đủ trăm điều, không đoái tưởng cái tình cảnh thân thể đứa nô-lệ, dẫu no cơm ấm áo chẳng nữa, mà quyền tự do đã mất hết, cũ g là cực rồi, hà tất còn bành hạ nhiều điều cay nghiệt, sao không biết thương tâm, thực là nhẫn tâm vậy. Cái tính cay nghiệt ấy, do vì cái tính lận-sắc mà sinh ra; hạm công tiếc việc, ưng ích riêng cho mình, phần nhiều thấy người đàn bà hay có tính ky, xử với đầy tớ rất là tàn tệ, hành hạ đầu tắt mặt tối, cả ngày, cơm không kịp ăn, mặt k ông kịp rửa, bắn thỉu lem luốc, bo bo làm việc cho chủ, ngộ sai tuyền đôi tí, là bị đòn bị chuởi ngày ngã, bởi thường hết tiền công làm việc cả năm.

Cách ngôn tây có câu: « Chúng ta phải nên ăn ở với kẻ đầy người tớ tốt nào, mà giả sử mình là chúng nó mình cũng chịu đặng ».

Sách nho nói rằng: « Võ tiền-nhơn bất thành quân tử » nên mình không có bọn ấy thì cũng chẳng xong đặng nào, một ngày không đầy tớ cũng khổ, một tháng mà cứ đổi luôn năm bảy đứa đầy tớ, công việc đủ bề nghề ra nết.

Đành rằng bọn hạ lưu thời bao giờ trí thức cũng nặu muội không bằng kẻ có tiền của, tâm tính hẳn cũng không đặng bằng kẻ có thường sản, đó là gở n ững cái cản bẩn bức bó buộc hẳn, ăn mặc thiếu thốn, quanh quẩn bên mình toàn là sự ngờ-o khổ, lấy đâu nghe xa thấy rộng mà biết điều phải điều trái, dẫu lòng gian tham vụn vặt, cũng thời cớ ấy mà sinh ra, người ta chớ nên sự những kẻ ngờ-o khổ mà gian tham xảo trá, chỉ nên sự những người giầu có mà gian tham xảo trá thôi, cái hại ấy mới là khốn hại, chớ như bọn-hạ lưu gian tham xảo trá, thời còn nhiều cách trừng trị đặng, nếu những nhà ăn ở cho có trật-tự qui cũ, thời tự khắc hẳn p ải noi theo khuôn phép mà làm những nhà kỷ cang siêng năng, chớ để lơ đãng lơ hoang mà giục lòng kẻ gian tham trộm cắp. Thành nhơn có câu: « Mạn tàng hội đạo » nghĩa là cửa giấu mà để sơ mọ, thời xui lòng trộm cắp của chúng nó; nay mình giữ gìn trước mà đem lời dạy bảo thêm sau, tự nhiên chính được cái lòng ta vậy. Lại đối với đầy tớ, phải có cái cảm tình quyến luyến, trên dưới liên lạc với nhau, khi tật bệnh chu-toàn, khi rủi ro giúp đỡ, để cho bản thân em đùm bọc, thì đầu tính hư nết xấu đến đâu, tất cũng phải đổi sai phân ít nhiều, coi như loài vật mà mình yêu hẳn, dạy về cho hẳn còn nên đặng, huống chi là người.

Ngày xưa thường có cái tiếng nghĩa bộc mà ngày nay thì nghe những tiếng đầy tớ bất-lương rất nhiều, đó là một cái hại chung cho nhân làm tử-đạo vậy. Lấy con mắt thực-tất nhơn-tình mà nghiệm, lòng người xưa với lòng người nay, thay đổi ra làm sao, trước kia chủ nhà áp-chế mà bắt phải chịu, vì áp-chế mà bắn khoăn biết là áp-chế, cứ chịu trong cái vòng bó buộc lấy đã quen, thì trong ấy hay cũng nhớ, mà giờ cũng phải chịu, bây giờ cái tư tưởng người đời đã rộng ra, tinh phân-bạc nhiều hơn tinh chất-phác mình cứ đem tiền của để nên dọa nạt hẳn, không những mất cái cảm-tình yên-mến, mà lại sinh thù oán nữa, nói tóm lại, không bọn xưa hay là nay, tinh chủ bộc chỉ có hai lẽ: ân oai cho phân minh, có ân thì hẳn phục tinh, có oai thì hẳn mới hết lòng làm việc; lại nên hiểu cho hẳn biết ngày nay làm công việc cho chủ, ngày sau còn hiết lập sản nghiệp mà làm ăn, cũng đã sức siêng-năng mà sinh lý, mong c o hẳn sẽ được sung sướng cho bằng người, đứa nào có cái tư-cách muốn học nành nghề nghiệp gì, cũng nên tây thích, chớ không nên cầm cố hẳn lại, làm được công việc cho mình, mà bỏ cái tri ham muốn của hẳn, thế là phải. Chớ lấy chức-phận hạ tiện của hẳn, khinh người ta không có ngày phát đạt hơn nữa, thế là lầm; vì những lẽ ấy, nên chi chủ nhà với đầy tớ, nên lấy tượng k oan dung, nuôi dạy cũng vị như một đứa con thứ hai, nhiên hậu hẳn mới phục.

Đạm-Phương

Xuân thủ đàm ân

(Tiếp theo)

Các viên chức tổng lý có tán sau này đều được thưởng về dịp xuân thủ năm nay:

Ninh-bình

Chánh bát phẩm văn giai (8.1)

MM. Phạm-ngọc-Du, tổng cựu phẩm bá hộ (8.2), chánh tổng Chất-thanh, huyện Kim-sơn.

Ng-trọng-Giai, tổng cựu phẩm bá hộ (8,2), chánh tổng Da-gia, huyện Gia-khánh.

Tăng bát phẩm văn giai (8.2)

M. Trần-khắc-Minh, chánh cựu phẩm bá hộ (9,1) chánh tổng Yên-vạn, phủ Yên-khánh.

Chánh cửu phẩm văn giai (9.1)

MM. Trần-hữu-Danh, tổng cựu phẩm bá hộ (9.2). chánh tổng Trường-yên, huyện Gia-viễn.

Ng-huy-Thiệu, tổng cựu phẩm bá hộ (9,2) chánh tổng Thanh-quyết, huyện Gia viễn.

Ng-văn-Dương, tổng cựu phẩm bá hộ lý-trưởng làng Nguyên-ngoại, huyện Gia-viễn.

Bùi-văn Da, tổng cựu p ẩm bá hộ (9,2), chánh tổng Thần-phù huyện Yên-mô.

Tăng cửu phẩm văn giai

MM. Phạm-đình-Khoan, lý-trưởng làng Tri-tinh tổng Tu-tân, Kim-sơn.

Vũ văn-Liên, lý-trưởng làng Khiết-ky, tổng Quy-hóa, huyện Kim-sơn.

Trần-sưu-Công, lý trưởng làng Phát-diệm, tổng Tự-tân, huyện Kim-sơn.

Trần-văn-Phác, phó tổng Hưng-đạo, quán làng Hưng-Sạo, huyện Kim-sơn.

Dương-như-Trương, chánh tổng Yên-phong, quán làng Phác-am, huyện Gia-khánh.

Trần-ngọc-Hoằng, lý trưởng làng Dao-cư, tổng Hội-thuần, huyện Kim-sơn.

Ng-văn-Chuyên, lý trưởng làng Trục-đo, tổng Yên-phong, huyện Gia-viễn.

Đinh-văn-Khiên, phó tổng La-hai, quán làng La-hải, huyện Gia-khánh.

Phạm-văn-Ưc, lý trưởng làng Lược-giu, huyện Gia-khánh.

Ph m-Côn, chánh tổng Yên-mô quán làng Yên-mô-thượng, huyện Yên-mô.

Đỗ-nguyên-Hữu, lý trưởng làng Yên-s r, tổng Nội-khê, huyện Yên-mô.

Ng-Dinh, lý trưởng làng Coi-tri, tổng Yên-mô.

Ng-duy-Paiên, lý trưởng Cồ-tri, tổng Yên-mô, huyện Yên-mô.

Tạ-Bỉ, lý trưởng làng Thọ-mai, huyện Yên-mô.

Vũ-ngọc-Đương, lý trưởng làng Lang-ca, tổng Đang-khanh, huyện Yên-mô.

Hoàng-văn-Giao, p ó tổng tổng Văn-luân, làng Chi-phương, huyện Yên-mô.

Bùi-văn-Văn, lý trưởng làng Thác-la, tổng Yên-lạc, phủ Nho-quan.

Đinh-văn-Linh, lý trưởng làng Đao-Tâm, tổng Văn-luân, phủ Nho-quan.

Vũ-như-Ngoan, lý trưởng làng Đồng-nhâu, tổng Đông-p nh huyện Yên-khanh.

Lương-thế-Phiết, lý trưởng làng Bá-vi, tổng Yên-lương, phủ Yên-khanh.

Trần-văn-thuận, lý trưởng làng Tô-nhiếp, tổng Liên-huy, huyện Gia-viễn.

Trương-văn-Đức, phó tổng Vô-hối, làng Thương-lệp, phủ Nho-quan.

Vũ-văn-Tram, lý trưởng làng Phúc-ninh, tổng Yên- pnong, huyện Gia-khánh.

Tùng cứu phẩm bà hộ (9.2)

Ng-v-Trương, thiên-hộ Đại-phong Ninh-bình.

Lê-văn-Tri, thiên-hộ Đông-môn Ninh-bình.

Trần-văn-Khang, thiên-hộ Gia-sơn Ninh-bình.

HÀI ĐÀM

Câu mắng tài tình

Chú Na ếu Khươn nhà nọ, ở ấp, nhân ngày đỗ mua được thôi thịt năm xu và ba xu rượu, khai ban-ha mâm có xuống đặt ngay xuống đất rồi sai con đem vào trong bếp dọn mâm ; t ẳng bé còn nhỏ không mang nổi mâm nên phải mang từng thứ một, xách luôn ngay c ai rượu đi trước, còn để miếng thịt lại sau, thế nào chó lấm ngay mất, chú Nhiều tiếc của, mắng con rằng : « 96 khoản i sao may không cất thịt đi trước thì việc gì để đến nỗi chó ăn, còn rượu để đến bao giờ thì để, vì chó nó có uống rượu đâu ! »

Cuồng-sỹ.

Giải đáp những điều pháp-luật

CÂU HỎI. — Tên X xâm cho tôi một sở ruộng 10 mẫu, là 2.000 đồng, trong giấy hẹn 3 năm thì đem bạc tới chuộc ruộng ấy lại, mà nay đã 5 năm rồi không chuộc. Vậy thì theo luật ta ở Trung-kỳ, có phải bắt người chủ ruộng đó trả giấy lại không và có phải lời không cần chứng không ?

Giấy tờ đó có lý-trưởng sở tại làng người đó nhận thực và ép triện hẳn hoi.

TRẢ LỜI. — Nay đã quá hạn rồi thì người chủ nợ có thể xin bán đấu giá mà đòi lấy tiền gốc và tiền lãi về.

Nếu không vội thì cứ đợi cho hết 30 năm, hết 30 năm mà người bán không chuộc thì ruộng ấy tự-khắc là kỷ vật của ông (luật Gia-long điều 89).

Tòa Thượng-thẩm Saigon đã nhiều khi xét ân nhu thế, nhất là những án ngày 18 avril 1889, 5 janvier 1893, 2 février 1893, 28 décembre 1893, 11 janvier 1894, vân vân.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	23 độ
15 giờ	25 độ

Giá thóc ngày

Gạo hạng nhất, một tạ.	11	50
nhì, —	10	60
ba, —	9	68
Thóc hạng nhất, —	7	00
Hấp ngé —	7	90

Giá bạc. — Kể từ ngày 27 Mars 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 107. 55

Thị giá quốc trái. — Ngày 26 Mars 1925 : 46,85. — 56,70. — 47,40. — 48,05 — 69,50.

Tin tàu. — Tàu *Réam* mang thư sang Pháp đến ngày thứ hai 30 mars, hồi 6 giờ ở Haiphong sẽ chạy đi Tourane, Qui-nhơn và Saigon. Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe lửa 20 giờ 7 phút tối 29 mars 1925.

Tàu *Song ho* mang thư đi Hongkong đường Hoi-hao và Kouang-tchéou-wan đến thứ ba 31 mars, hồi 6 giờ ở Haiphong sẽ khởi hành. Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe lửa 13 giờ 32 ngày 30 mars 1925.

Các chiến hạm ngoại quốc tại Saigon. — Ngày 25 mars sau khi phó Thống-đốc đi tiệc sáng thì hội Thể thao Nam kỳ có tổ-chức một cuộc thể-thao để mừng các chiến-hạm Anh và Mỹ. Hồi 18 giờ hội các nhà cựu chức sẽ bình ở Nam-kỳ tiếp các bạn Anh Mỹ tại tòa xã-trưởng. Buổi tối dạ tiệc, quan Thống-đốc Nam-kỳ có đọc diễn văn chúc mừng thủy quân của hai nước đồng minh. Quan Tuần-quán đô-đốc Hoa kỳ và quan Hạm-trưởng Anh có đáp từ. Hồi 0 giờ đêm tại dinh xã-trưởng nhảy-đầm. Ngày 26 từ 10 đến 12 giờ quan Lãnh-sự Anh có đặt cuộc tiếp kiến tại tòa Lãnh-sự ; buổi chiều tiếp kiến ở dưới tàu *Durban* và buổi tối ở tàu ấy có đại tiệc.

Hội-đồng tư-mật ở Nam-kỳ. — Vừa có nghị-định quan Toàn-quyền cử M. Trần-trinh-Trạch điền-chủ, hội viên dự khuyết tại Hội-đồng tư-mật (Conseil privé) Nam kỳ làm hội-viên thực-thụ tại hội-đồng ấy thay M. Lê-quang-Hiển từ thế.

Ta nên chăn-hưng nghề trồng dừa. — Cùi dừa càng ngày lại càng là một thứ thực-phẩm rất quan trọng trong thị-trường thế-giới. Bên Hoa-kỳ đồng-niên tiêu-thụ cùi dừa rất nhiều, mà bên Pháp tiêu thụ cùi dừa cũng lắm lắm. Hồi năm 1912 diện tích đất trồng dừa trong thế-giới đã được tới 1.580.500 *hectares*; từ bấy đến nay lại thêm lên được n iều nữa. Ở bán Đông-dương ta, diện-tích đất trồng dừa cũng rộng lắm, tính ra cả thảy được tới 30,000 *hectares*, mà riêng một xứ Nam-kỳ đã được tới 18.000 *hec ares*. Nước Pháp sẵn tiêu thụ cùi dừa rất nhiều, mà bấy nay toàn-thị phải mua của ngoài cả, nay nếu Đông-dương ta chăn-hưng cho nghề trồng dừa được phát-đạt thì chắc sẽ cung cấp cho nước Pháp khỏi phải mua cùi dừa của thiên-hạ. Hiện ở Trong-kỳ còn nhiều đất bỏ hoang rất thích hợp cho nghề trồng dừa lắm, gia chi dĩ Đông dương nhân-công đất cát sẵn cả, có thể khẩn ra được 100,000 *hectares* trồng dừa thì nước Pháp sẽ thoát-ly được cái nỗ mua dừa của thiên-hạ nữa

Ở bên thuộc-địa Dahomey và Côte d'Ivoire, người ta chỉ trồng dừa ở mé sườn bể thôi, còn đất trong xứ không trồng được, và nhân-công lại bận cả vào việc làm dầu palme cả ; còn ở Guiné, Sénégal thì đất khô quá ; chỉ có xứ Madagascar, xứ Océanie là thích hợp với nghề trồng dừa, nhưng lại hiềm rằng nhân-công ở đấy hiếm lắm.

Quan Đốc-tờ Bi-co-man

Có phòng khám bệnh tại phố hàng Giò số 33 Hanoi

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montéso

51, RUE PAUL-BERT, HANOI

DẦU GAN-CÁ-VIÊN

Mỗi ngày uống bảo-viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.

Giá mỗi lọ 0$80

Y-khoa bác-sĩ Sarrailhé

Số nhà 5, phố Thợ-nhuộm. Giây nói 385

Xét-nghiệm máu mủ, đàm rãi, phân, nước tiểu, bằng kính hiển-vi.

Chữa bệnh ho lao, bệnh giang-mai, bệnh sốt, bệnh đau dạ dày, đau ruột, bệnh đau bụng đi-ngoài, vân vân.

Nói được tiếng An-nam, không phải dùng thông-ngôn.

Thứ bẩy, thứ năm, thứ bẩy khám bệnh từ 4 giờ đến 6 giờ 30 chiều.

Trừ ngày chủ-nhật, còn ngày nào cũng từ 9 giờ 30 đến 12 giờ trưa, có hẹn ngày và giờ cho bệnh-nhân đến chữa.

2686

Cuộc thi ngựa. — Ai cũng biết và n ận rằ g cuộc thi ngựa là một cuộc chơi có ý thú, vậy nay xin nói qua về cái lược-sử cuộc ấy như thế nào. Cuộc ấy k ởi sáng ra từ nước Anh vào năm 1660 ; dần dần lan tràn khắp Âu-châu. Đến năm 1850 thì nước Pháp mới tổ chức nên một cuộc có trật tự và có luật lệ, từ đó trở đi cuộc thi ngựa càng ngày càng phát đạt, được chánh phủ các nước đều công nhận là một cuộc ích c ung, và là một phần quan trọng trong thể thao, cũng là một việc tối cần cho nghề nuôi ngựa ; nên hàng năm được nhà nước trợ cấp bạc vạn tiền muôn để giúp cho cuộc h ngựa ngày thêm mở mang. Xét như t ế thì cuộc thi ngựa k ông phải là một cuộc tiêu khiển tao nhã riêng của các nhà tư bản, mà lại chính là một sự ích lợi chung cho nước, thì dẫu bảo ta những nhà có tư bản, há lại chẳng nên dự vào cuộc ích chung này sao ? Hiện nay cũng đã có mấy người Trung-hoa và đồng-bào ta hiểu cái nghĩa ích chung ấy mà nuôi ngựa thi, thì cũng đã thấy được nhiều giải nhất và lắm giấy khen, song còn là phần ít, nên ước mong rằng nhà tư-bản k ác cũng nên vui lòng dự vào để trước là khuyến khích cho cái nghề nuôi ngựa, sau là khỏi phụ lòng tốt của chính phủ đã giúp cho.

Mong lắm t ay ! ! !

H. lai cảo

. . .

Nhân tiện xin nhắc để cùng chúng biết rằng đến chủ nhật ngày 29 này, hội thi ngựa Hanoi sẽ mở cuộc thi kỳ thứ 11, có 1 giải thi ngựa lai to nhất trong vụ 1924-1925, nên các ngựa đua thì đều là những ngựa có giá trị lắm, thì chắc cuộc thi này sẽ kịch liệt và vui lắm.

Bán cái trại trong ấp Thái-hà, có hai tòa nhà to mà đẹp, vườn ao cây cảnh đủ cả.

Hỏi tại số nhà 42 phố Phúc Kiến, Hà-nội.

Một tuần lễ chớp-bóng rất đặc-biệt !!!

Từ tối nay đến hết 7 Avril 1925

TOU-FOU muốn lấy vợ

Đại hài-kịch 4 đoạn

LƯƠNG HỮU-THAN DỊT LÉON CHALL BÓNG VAI TOU-FOU

TOU-FOU

Tou Fou là ai ?

Kẹp khói-hài ! mới xuất hiện
Trên đời có một không hai !
Đông vui nhân-đảo đã thao
Đông vui bảo-hiệp cũng tài
Xứ Viễn-Đông từ nay nổi tiếng
Toàn làm lòng ao ước các nơi
Mỗi khi đi xem phải cười vỡ bụng
Tou-Fou hẳn tỏ mặt là ai !
Kẹp khói-hài ! mới trở lời !!!

HIỆU BÁO-CHÍ :

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ các thứ thuốc

MUỐN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂY

Lửa xe đạp Nguyễn-v-Bùng, 23 tuổi, ở làng Thanh-trì, (Hà-đông), lửa của Nguyễn-v-Tài, số 88 đường Huế, một cái xe đạp, nên đã bị bắt giam xét.

Ăn t ộm giấy điện-thoại. Quan dự-thẩm Hà nội đã cử người đi xét việc mất trộm giấy điện-thoại ở km 45 + 500 đường Hanoi - Phủ-lạng-thương.

NHÀ ĐỂ CẦN THẬN

51, Phố Mã Mây, Hanoi

Muốn bán một cái xe ô-tô « Charron Limited » 15 mã lực, thùng xe dài có thể chứa làm xe vận-tải được ; đèn điện, bấm điện chạy máy. Xe giữ gìn rất tốt.

Hỏi lại số nhà 138 đường bờ sông (quai Clémenceau) Hanoi.

PHÒNG - THÍ - NGHIỆM - BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương khu đã qua đảng Bắc-đầu bội-tinh. Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh-viện Tunis, Fez, Rabat, Casablanca Port-Said Ai-cập Kaô.

Ngoại khoa, hô-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai

Giờ khám bệnh : Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ
chiều từ đến 11 —

KHÁM BỆNH : Giá 3 đồng một lần

XIN GIẤY LÀM-CHỨNG : Giá 1$50

Phòng khám bệnh tại ĐƯƠNG GIA-LONG, 32.

GIÂY NÓI SỐ 236

8301.

ĐÃ CÓ

CHUYỆN GIẢI TRÍ

THỨ TƯ

Bán ở khắp các hàng sách

Giá 0$18

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Kỳ bảo cử này mai. — Thành-phố ta có mấy ông nóng ra làm hội-viên đã hết sức đi cổ-động rồi. Nghe đâu mấy ông đó xoay đủ cách vận-động có người lo rằng kỳ bảo cử này kỳ công khéo lại có cái nạn « dong tủ » như năm nào thì đáng buồn lắm đấy.

P. lai cảo

Tù sống. — Trần-thị-Lộc can ăn đem ra tòa xét xử thì ngày 19 décembre năm ngoái khi lính dọng từ tòa án về đã leo tại lấy sống trốn mất đến ngày nay mới tóm được.

Tại xóm đèn đỏ. — Một bác lái tên là Lê-văn-Tiến 27 tuổi lên thường chủ chị em xóm đèn đỏ thế nào mà lại phát cáu sinh sự đánh chửi cả chị em xóm nên mụ chủ là Ng-thị-Năm phải đầu đơn kiện lại sở Cẩm.

Ai mất mười vạn. — Mới đây một người nhật được ở đường một tờ giấy bạc giả là muốn vạn Mark thì đã đem nộp sở Cẩm.

HÀ-ĐÔNG

Cái nạn ô-tô. — Trưa chủ nhật 22 Mars vừa rồi chiếc ô-tô vận-tải số T. 1.666 ở Hà đông vào Vân-đình, khi đi đến km. 19 thì một bánh sau vỡ mé tay phải bị nổ, người *chauffeur* vận về tay trái, thì cái xoành bị gãy ngay làm đôi, dẫn xe đâm ngay xuống ruộng, 11 người hành-khách ngồi trên xe đều sợ mất vía cả, nhưng may c ỉ có một người bị thương xoàng ở đầu gối bên phải thôi.

Lại trưa thứ hai 23 Mars, chiếc ô-tô số 1829 do *chauffeur* là Tạ-doãn-San cầm máy, ở Vân-đình ra Hà-đông, khi đi đến ngã tư Vác, người *chauffeur* hãm xe lại có 3 người hành khách nữa lên, chẳng may đã g sau có chiếc xe số 2.231 cũng ở Vân đình ra, đi cách xe trước chừng 40 m. nhưng đương đi mạnh, nên đâm phải xe trước, bị hỏng chỗ đụng dẫn xăng, còn cái xe sau thì bị hỏng cái trục bên phải, bố g cái chắn bùn và bị rách miếng mui đằng trước. May không việc gì đến người.

PHÚ-THỌ

Hột đến Hùng tỉnh Phú-thọ. — Mồi năm ngày 11 tháng ba ta, là háy-nhật đức Tổ-vương, ngày mồng 10 quan tỉnh làm lễ quốc-tế mà đề niên nhà nước bảo-hộ có cấp tiền để làm lễ Hội-đồng chúng tôi xin nhắc để các ngài nhớ ngày đến dự lễ cho đông, và có nên chỉnh-đốn lại điều gì thì cho Hội-đồng chúng tôi biết ý-kiến để sửa đổi dần dần cho được ổn-thỏa. Xin ngài nào đến dự lễ mà đêm nghỉ lại thì viết thư cho biết trước bốn năm hôm để sửa định sở nghỉ (Phong hi đề quan Án Phú-thọ).

Hội ba ngày mở từ sớm ngày mồng 9 đến chiều ngày 11, hội có các trò vui ở chân núi như sau này : 1· Hát chèo — 2· Leo dây — 3· Đánh cờ người — 4· Đi tôm đi m — 5· Đu tiên — 6· Rước đèn ta — 7· Đốt cây bông — 8· Chọi bóng.

Hội-đồng lại có lời để các ông các bà cùng thiện nam tín nữ biết rằng : ngày giỗ Tổ đến Hùng là ngày giỗ tổ chung cả nước, chúng ta nhớ đến nước thì phải nhớ đến ông tổ đã gây dựng ra nước. Bởi vậy đã có câu rằng *Hội Hùng mười một tháng ba, có đi giỗ tổ mới là người Nam.*

Từ Hanoi lên đến Hùng, đi bằng xe chuyến thứ nhất thì 9 giờ 55 p át đến la-ga Tiên-cương (dưới Phú-thọ một ga) Từ ga vào núi Đền có non năm nghìn t ước tây, ở trước ga có xe tay và xe ô-tô chực đón. Xe tay đã có giá nhất định, đã niêm yết tại trước cửa nhà ga và trước cửa nhà trạm, có lính gác trông nom, bành-khách cứ lên xe đi, đến chân núi đỗ xe giả tiền, không phải mặc cả lôi t-ôi, ai không muốn ngồi đêm lại thì đến 4 giờ rưỡi có chuyến hỏa-xa về Hanoi, 8 giờ tối đến nơ.. Còn từ Việt-trì đến Phú-thọ thì trong những ngày đi công-ti hỏa-xa có đặt t êm nhiều chuyến đi lại luôn luôn.

Nơi nghỉ trọ thì ở chùa trên núi tăng thừ ba n ơi hơn hai bên hành-lang và công quán cũ cũng rộng, lại ở trước chân núi có các nhà lập ấp và hàng quán đều nghỉ được cả, hoặc đi trở lại vào làng sở tại cũng gần.

Từ ga Tiên-cương đến chùa trên núi ba ngày hai đêm đều có lính tỉnh, lính phủ công dân phụ canh phòng nghiêm cẩn, thẳng quan ngại gì.

(Xem trang thứ ba, cột thứ bảy).

Số 180

THỦY-HỬ

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Người đàn-bà sợ lạy rồi đi xuống chân nói. *Vũ-tùng* đem hai cái tử-thi ném vào trong đống lửa, lại tra dao vào vỏ, ngay đêm hôm ấy trèo qua ngọn núi, thẳng đường đi sang *Thanh-châu*.

Đi hơn mười ngày, qua các nơi thị-trấn hương-thôn, quả-nhiên đâu trông thấy có treo bảng yết-thị đề tìm-nã *Vũ-tùng*, nhưng *Vũ-tùng* đã ăn mặc giả làm một vị hành-giả, cho nên không ai tra hỏi.

Bấy giờ vào hồi tháng một, tiết trời giá-lạnh, *Vũ-tùng* trong khi đi đường, phải mua rượu thịt uống, mà cũng vẫn còn rét cắm cắm. Bỗng đến một cái gò kia, ngảnh nhìn ở phía xa xa trước mặt có một ngọn núi cao ngay ngắn hiểm trở.

Vũ-tùng đi độ năm dặm đường nữa, thấy một cái tửu-điếm, trước cửa trông ra một ngôi nước trong, có phía sau nhà thì toàn thị những sườn núi lởm-chởm.

Vũ-tùng vào trong tìm điểm ngồi, rồi gọi :

— Chủ quán đâu ! Lấy hai phần rượu và mấy đĩa thịt ra đây !

Chủ quán đáp rằng :

— Chẳng nói giấu gì sư p ụ. Rượu còn thừ vừa mà thịt thì bán hết từ rồi.

Vũ tùng nói :

— Hãy đem rượu ra đây uống cho đỡ rét.

Chủ quán lấy một niêm rượu và rót ra một cái chén lớn để *Vũ tùng* uống. Lại đem một đĩa rau luộc đến nữa. Chỉ trong chớp mắt, *Vũ-tùng* uống hết hai năm rượu lại gọi lấy hai năm k ác.

Chủ quán lại đưa đến, *Vũ-tùng* cứ rót uống tràn. Nguyên trước khi chưa lên đến gò, *Vũ-tùng* rượu đã ngà-ngà say, bấy giờ uống thêm bốn năm rượu nữa, lại nhân có gió lạnh, cho nên hơi men đã thấy bốc lên ngùn-ngụt.

Vũ-tùng quát tháo rầm rĩ lên mà rằng :

— Chủ quán đâu ! Thật quả nhà-người bất thịt nhầm rồi à ! Hay là giữ để mà ăn. Cứ đem ra đây, rồi ta sẽ tính tiền trả.

Chủ quán cười mà đáp rằng :

— Tôi chưa từng thấy ông sư nào chỉ gào rượu thịt. Bây giờ còn biết lấy đâu cho được, người nên thôi đi là on.

Vũ-tùng nói :

— Ta có ăn quỵt của nhà-người đâu mà nhà-người không bán !

Chủ quán nói :

— Tôi đã bảo trước là chỉ còn rượu trắng thôi chứ không có gì nhắm cả

Hai người còn đang rãi-rác thì bỗng thấy mặ ngoài có một anh cầm to lớn cũng ba bốn người nữa cùng đi vào. Chủ quán trông thấy cười tiếp đón mà rằng :

— Xin mời *nhị lang* ngồi.

Người ấy hỏi :

— N à người đã sửa soạn xong cho ta chưa ?

Chủ quán đáp rằng :

— Gà và thịt đều đã chín cả, chỉ còn đợi *nhị-lang* đến.

Người ấy hỏi :

— Vò rượu thanh-hoa của ta đâu rồi ?

Chủ quán nói :

— Đây !

Người ấy đưa mời người vào ngồi ở cái bàn trên nhất đối-diện với *Vũ-tùng*, chủ quán bưng ra một vò rượu thanh-hoa, cay nhựa gắn ở miệng vò, rồi đem rót vào một cái bát lớn.

Vũ-tùng liếc mắt nhìn trộm thì trông thấy một vò rượu ngon mặn kia, khi mới mở vò rượu ra, thoảng ngọn gió qua, mùi thơm ngào-ngạt. *Vũ-tùng* ngửi thấy mùi thơm, đã thèm rỏ rãi, chỉ những muốn chớp lấy mà uống.

Bỗng thấy chủ quán lại xuống nhà bếp bưng ra một mâm, có đĩa gà luộc và một đĩa thịt lớn, đặt ở trước mặt người ấy, rồi đi hâm rượu.

Vũ-tùng tự nhìn trước mặt mình chỉ có một đĩa rau luộc, tài nào không phải tức giận. Rượu dầu say rồi, nhưng no bụng đói con mắt, vẫn còn thèm muốn nồng nỗa.

Vũ-tùng nắm tay đấm mạnh xuống cái bàn mà quát to lên rằng :

— Chủ quán đâu ! Đến đây ta bảo. Nhà người chớ nên khinh người mới được !

Chủ quán vội-vàng chạy lại mà bảo rằng :

— Sư-phụ đừng nóng-nảy. Muốn uống rượu nữa thì cứ nói tử-tế.

Vũ-tùng trợn ngược hai mắt lên mà mắng rằng :

— Nhà-người thật không biết điều ! Vò rượu thanh-hoa và các món gà thịt kia sao không bảo cho ta, ta cũng trả tiền như người khác chứ chi !

Chủ quán nói :

— Vò rượu thanh-hoa và các món gà thịt này là của *nhị-lang* đây đem tự nhà đến, chỉ mượn của hàng tôi ngồi nhờ để uống rượu đó thôi.

Vũ-tùng đang thèm ăn uống, khi nào còn chịu nghe lời phân-giải, liền quát to lên rằng :

— Nhà-người nói khó nghe lắm.

Chủ quán nói :

— Tôi chưa từng t ấy vị sư nào lại đều-đả như thế bao giờ !

Vũ-tùng nói :

— Mày bảo ông đều-đả, đã thế thì ông không trả tiền.

Chủ quán nói :

— Tôi cũng chưa từng thấy vị sư nào lại xưng ông bao giờ !

Vũ-tùng nghe nói, vùng đứng ngay dậy, tát cho chủ quán một cái, lung-cả người đi, quay ra một bên. Anh chàng to lớn ngồi đối-diện bên kia trông thấy chủ quán bị tát, xưng vếu một bên mặt, đang bò lóp-ngóp mãi chưa dậy được, liền hầm hầm nổi giận, cũng vùng đứng ngay dậy, trỏ mặt *Vũ-tùng* mà xỉ-mắng.

Người ấy nói :

— Người là một người xuất-gia tu-hành, mà sao không biết giữ-gìn tính mệt, lại giở vũ ra như thế.

Vũ-tùng nói :

— Ta đánh nó, mặc ta. Có can-dự chi đến nhà-người !

Người ấy nói :

— Vô-lễ như thế, ai không biết ? Ta lấy lòng tử-tế mà khuyên bảo người, ai ngờ người lại đem nắm đấm ra đáp lời.

Vũ-tùng nổi giận, đẩy bắt cái bàn đi, rồi vùng bước thẳng ra, quát to lên rằng :

— Người muốn gây sự đánh nhau với ta đó chăng. Nếu vậy thì người vỏ phúc !

Nói xong, liền xắn tay mà rằng :

— Người cứ ra đây !

Vũ-tùng nói :

— Người trông ta sợ không dám đánh người đó chăng.

Nói xong, trức khắc xấn vào đánh anh chàng to lớn ấy. Anh chàng to lớn ấy chống cỡ vật nổi *Vũ-tùng*, nhưng coi sức nặng bằng nghìn cân của *Vũ-tùng* kia còn vật sao nổi. *Vũ-tùng* ôm lấy ngang lưng, rồi giẫy mạnh một cái ngã ra, bành như giẫy đèn trẻ con vậy.

Anh chàng ấy chẳng còn đánh được cái nào. Ba bốn người đi theo anh chàng ấy trông thấy như thế, đều rủn sợ mà đứng ngẩn ra, không ai dám vào. *Vũ-tùng* giẫm đè lên anh chàng ấy, nắm bàn tay lại, đấm luôn cho hai ba mươi đấm, rồi ôm xốc lên, chạy ra ngoài cửa, ném thẳng xuống dưới ngòi.

Mấy người đi theo anh chàng ấy kêu rầm lên rằng :

— Khủ-sỷ chưa ! Không biết chú này nóng sâu thế nào.

(Còn nữa).

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:

***TONIQUE TONKIOIS**

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo bình tự nhiên in ra đây, chữ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười, cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so sánh cho kĩ kẻo nhầm nhé!!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tòa Nội-các phụng lời châu phê rằng:

Chiếu nay đại-diện phòng của MONTÈS qui ông, có chế nên một thứ rượu bổ đã tặng ngự-dụng quan rất hay, đáng nên ưu thưởng, trước lục phê thị giữ cho qui-diện phòng chủ-ông để tỏ thành-ý.

● Khâm thử.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

SÂM-MẬU

(59, phố hàng Ngang)

GẶP TIẾT THANH-MINH ĐẠI GIẢM GIÁ

Xin chú-ý đọc cáo-bạch trà Sâm-Mậu này

Đại giảm giá bán lỗ vốn để chiêu khách.

Nay gặp thanh-minh giai tiết xin đại giảm giá trong nửa tháng, bắt đầu từ ngày mùng một tháng ba ta đến ngày 15 thì thôi.

Trà bao Liên-tâm, nguyên giá.	0$35
giảm giá.	0 . 28
Trà bao Ô-long nguyên giá.	. 0 . 32
giảm giá.	0 . 26
Trà gói Liên-tâm, nguyên giá.	0 . 25
giảm giá.	0 . 18
Trà gói Ô-long, nguyên giá.	. 0 . 22
giảm giá.	0 . 16
Trà bao Hồng Thái Liên-Tâm, nguyên giá.	0 . 20
giảm giá.	0 . 15

Trà 1 su 1 gói, thì 1 hào được 13 gói.

Quá hạn thì lại bán nguyên giá cũ, xin các ngài chớ bỏ hoài các dịp mua rẻ mà được của ngon này.

Hanoi, Hàng-Ngang

Hiệu trà Sâm-Mậu cẩn-bạch

CUỘC THI CÂU-ĐỐI (1)

Câu ra:

Rằng nay thánh - trạch đội - đào, tưởi ra đã khắp.

Các câu đối:

Đã hay miếu đường trù toán, công có mới nên

Vũ-duy Phiên
Làng Lạc-khê, Kiến-an

* * *

Bấy lâu đức cũng rạng vẻ, đội vào biết bao

Vũ văn-Roanh
Làng Lạc-khê, Kiến-an

* * *

Chịu tiếng vương thần luồn cúi, bước lại rộng thênh.

Phạm-văn Hội
1, phố Ngõ-huyện, Hanoi

(1) Tập một câu ở trong bộ « Tục Tái-sinh-duyên » mà đổi, chứ không phải tập Kiều.

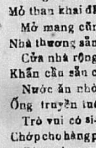
CÁO-BẠCH

Mấy lời bà cáo gần xa,
Dịp này nông-vụ các nhà vừa xong;
Làm trai há lẽ ngồi không,
Chẳng nên kiếm việc để dùng tri tiêu;
Bằng Danh về hội Đông-triều,
Mỏ than khai đã bao nhiêu năm rồi;
Mở mang cũng lắm thú vui,
Nhà thương sẵn thuốc cho người vệ-
Cửa nhà rộng rãi rung rinh, [sinh;
Khẩn cầu sẵn có miễu đình đôi nơi;
Nước ăn chờ có mấy hơi,
Ống truyền thông chảy đến nơi cạnh
Trò vui có si-nê-ma, [nhà;
Chớp cho hàng phố các nhà xem không;
Có trường quốc-ngữ phổ-thông,
Đặt thầy giáo dạy nhi-đồng sớm trưa;
Bán buôn hàng hóa có thừa,
Chợ bày đông đúc tàu đưa ra vào;
Việc làm công xá cũng cao,
Ước ngày chừng độ năm hào trở lên;
Đỡ đần nhờ có chả quyển,
Giữ phần công chính giáp bên đồng-
Cuộc đua mở sổ vui sao, [bạc;
May ai dự tráng linh vào đỏ cho;
Chẳng là những thế mà thôi,
Hòa hông lại thưởng cho người làm âu;
Hội tư cấp chủ đứng đầu,
Công-ngân cốt để giúp nhau lúc cùng;
Họ tên ninh ánh mấy dòng,
Biên vào trong sổ để dùng lâu ghi;
Tiện cho lúc ở lúc đi,
Hình này tức cũng thể tày thân đây;
Mấy lời biện bạch thêm thay,
Toàn là sự thực tỏ bày đâm sai;
Dám xin liệt-quí tôn thai,
Rủ lòng quang cố khuyến người đàn
Hãy nên tới một lần xem. [em.

Mỗ Bằng-Danh, đồn Uông-bí, tháng một năm Giáp-tí

TRÀ VINH-MẬU

Bản-hiệu khai-trương ở Quảng-Đông bán Tàn, đã mấy mươi năm nay, có mở rương chè-tạo ở Vũ-di-sơn, chọn các thứ trà đầu-xuân thượng-hảo-hạng lại trên ngọn núi cao như: Liên-tâm, Ô-long và Lục-trà, vân vân, đóng cách hẳn-hoi điều chè, xa gần ai cũng biết tiếng.

Mới đây lại phát-minh một thứ trà Liên-tâm nhỏ cánh, gọi là « SONG NỮ CHÂM THÁI DANH-TRÀ » cũng được phiên qui khách hoan-nghênh. Nay xin đem những điều riêng của trà VINH-MẬU đăng báo, để qui-khách thưởng trà không đều nỗi mua lầm.

Các chị đến bán trà VINH-MẬU:

Nam-định: phố Khách, số 144.
Hà nội: phố Hàng-ngang, số 25.
Hải-dương: phố Khách, số 14.

Vinh-Mậu trà hiệu cẩn bạch

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đau mỹ mắt, đau mắt, đau đa màng mắt, chẳng nước mắt.

Muốn chữa khỏi các bệnh ấy thì nên dùng:

Thuốc Ciella

Giá một lọ: 0$50

Có bán tại: Nhà Bà-chuông, Hanoi

Lại xin nhắc để khách thập phương đến lễ biết rằng: Giấy vàng bạc và hương thắp, xưa nay sở tại vẫn chế riêng một hạng, ít dùng đến vàng hương lệ sắc lệ mùi, ai đến lễ vàng hương thì nên chiết can bỏ vào hòm ít nhiều cũng giảm bảy xu hoặc một vài hào (có hòm để trước hương án ngoài) để sau này bổ đồng thuê thắp vàng bạc những đồ thờ đền miếu, vèo đề miễn tiền đèn vàng hương chất thành từng đống, rồi sau những người quanh đó lấy đem bán đi nơi khác, thật là bất tiện lắm.

Hội-đồng kỷ-niệm Hùng-vương khải-đạt

VIỆC TRỘM

Trộm. Hôm 25 ấy vừa rồi, kẻ trộm vào buồng cô Nguyễn-thị-Quý, nữ khán-hộ hồi 8 giờ tối, khi cô Quý đi vắng. Lúc giờ về thì thấy mất đồ hoa lai cùng ít đồ vặt, đáng giá tất cả độ chừng 25 đồng.

P.L. lai cảo.

THÁI-BÌNH

Mất trộm dưới bè. — Một người lái buôn ở Phương-trạch tên là Trương-đình-Vinh vừa rồi có giao cho em tên là Trương-đình-Phan một món tiền là 300 đồng để đi buôn gỗ. Cách mấy hôm sau thì thấy tên Laog ở Hồ-xuyên báo cho biết rằng món tiền ấy em mình đã để trộm lấy mất rồi, tức thì ngày 28 mars M. Vinh xuống ngay bè gỗ của em đóng ở sông Trà-lý hỏi xem sự tình làm sao, thì ra chính đêm 27 mars người em để tiền trong một cái bao gối ở dần nằm, bất ngờ quân trộm lấy mất lúc nào không biết, mất cả thảy 140 cái giấy bạc một đồng, và 14 đồng bạc thật. Sáng hôm sau tìm mãi tới chỉ thấy có cái bao bỏ lại ở bè trôi, mà đứa đầy tớ tên là Chi thì trốn đâu mất từ sáng sớm. Hiện nay còn đương đò xét, ai cũng chắc là chính tên đầy tớ ấy lấy trộm tiền chứ không sai.

VIỆC KINH-ĐÔ

Chim nghịch. — Chim nghịch là một thứ chim ở ruộng ăn lúa, mỗi năm cứ có một mùa từ tháng hai tới tháng tư là mùa có lúa thì chim ấy sinh.

Giống chim ấy to bằng nắm tay, lông sắc nâu, đầu sắc đen, hai cánh ngắn, chân đen, bay không được xa và cao như chim khác, chỉ bay là đà dưới đất, nên những kẻ xa-lập thường dùng cỏ sẵn mà đuổi nó bay mỏi phải ngã xuống mà bắt, chứ không cần phải bắn. — Chim ấy thịt ăn rất ngon, mỗi con bán tại Huế giá đến một hào bạc.

Người ta nói rằng chim ấy là chuột đồng hóa ra nó, có lắm người đã bắt được những con chuột ở ngoài đồng đã hóa ra chim ấy nhưng còn cái đuôi và hai chân sau thì chưa hóa. Sách nguyệt lệnh cũng có chép, « tam nguyệt điền thử hóa vi như » nghĩa là tháng ba thì con chuột đồng hóa ra chim nghịch, thì lẽ cũng có người xưa mới biến nhưng thời tiết ở bên phương và nam phương khác nhau, nên ở nước ta thì tháng hai đã có chim nghịch. ở hòm đầu tháng hai đến nay tại chợ Đông-ba (Huế) bán nhiều chim nghịch lắm, mỗi con giá đến một hào là thường, nhưng cũng có con giá đến hai hào, lại có con 4,5 xu, tùy theo bọng to hang nhỏ, xem như thế thì lại càng rõ rằng thứ chim ấy quả là chuột hóa ra nó, cho nên chuột to hóa nghịch to, chuột nhỏ hóa nghịch nhỏ, ấy cũng một điều cách-vật tưởng cũng nên biết vậy.

Bị cọp vồ. — Vừa rồi có hai người Tây lên núi bắn nai, đi thâu đêm suốt ngày chẳng gặp nai, mà lại gặp cọp, con cọp to quá nhưng hai người có hai súng thì chẳng sợ gì cọp, mới lập thế mà bắn nó, vừa bắn một phát chẳng trúng gần lại trúng ức, thì con cọp vượt đến mà đuổi, khi vượt gần tới thì may có một phát súng của người kia tiếp theo trúng cọp, quả chân nó phải tháo chạy, hai người Tây thoát nạn, thật đã may mắn quá, nếu con cọp lấy còn sẵn tới đuổi nữa, thì e phải tàng mạng.

Nhét dẻ vào miệng người mà cướp bạc. — Vừa rồi ở phía sau An-định cung, có một người và già đi thu tiền góp cho chủ về qua cái đường kiệt (ngõ hẻm) hồi 11 giờ đêm, chợt có một thằng bợm chạy ra chụp lấy mũ, một tay nó nhét dẻ vào miệng cho không kêu la được, đoạn rồi nó cứ việc móc tài cướp bạc. Nhưng may sao mụ và ấy nhanh trí khôn, đang lúc nó còn đang mải thò tay vào thì móc bạc, thì mụ cái xuống cắn một miếng rất đau ở trên mu bàn tay, thằng gian ác ấy đau quá! vùng buông hai tay mụ vụ già ấy, rồi cắm đầu chạy biệt mất. Hôm sau mụ có trình quan xét, quan còn đang cho người đi dò tìm mặt nã. Cách vài mấy sau, con dấy tớ của nhà chủ ấy đi qua nhà làng đương chơi tổ tôm T. L. đang bắm ôm tay kêu la rên rỉ, thời nó về mách chủ nhà dẫn đuổi, nên mụ ấy vội vàng ra trình Phủ ngay, tối phủ cho phái đi bắt tên T. L. ngay để khám, thì quả có dấu răng cắn ở trên tay nhưng nó khai rằng: bị cua kẹp mới đau như vừa đó; nhưng gian tình đã rõ ràng lắm, chối cãi được sao.

Quang-Sinh lai cảo

Phát chẩn cho dân nghèo. — Dân đói càng ngày càng đông, các nơi phương phố chẩn cấp đã nhiều, xin kiếm đã mãn, nên nay chúng lại kéo vào thành xin ăn vậy đã thấy các cụ lớn thi hành sự chẩn cấp cho dân có nơi tiền nơi gạo nơi cơm, chẩn cấp to tiền hơn hết thấy là cụ Võ-Liêm Công-bộ Tượng-thư thực là quý bản quá.

Ngoài ra mấy hôm nay cũng có mấy người Hoa-kiều phát chẩn cho dân ta, kẻ phát gạo người phát tiền tem cũng có lòng sốt sắng vì nghĩa lắm.

Cái nạn ô-tô Vừa rồi M. Brandelas cùng qui phu-nhân đi ô-tô vào Sài-gòn, chẳng may đi đến Hải-vân-quan thì xe bị nghiêng đổ xuống một cái khe cạnh đó sâu chừng 5 m. sau mãi mới trở dậy được, mình mẩy ai nấy đều những thương tích.

VIỆC TRUNG-KỲ

TOURANE

Mùa thuốc lá năm nay. Mấy tuần nay trong nhà ga xe-lửa ngày nào cũng thấy thuốc lá ở các nơi Cẩm-lệ Nghi-an v. v.... gánh xuống chất đầy sân, để chờ xe chở ra Huế; mà mỗi ngày hai chuyến xe đi Huế; chuyến nào cũng tuốc lá đầy toa, ngoài chợ thuốc lá bán cũng nhiều, mà giá lại rẻ hơn lắm nữa.

Thấy vậy, ai cũng ngỡ là năm nay thuốc lá hẳn được mùa to; song xét ra thì mới biết rõ là không phải. Chẳng những đã không hơn gì năm ngoái, mà lại còn có lắm điều thiệt hại riêng cho các nhà trồng-trọt vô-cùng.

Số là mùa thuốc này kỳ trong năm gieo giống mấy lần, lớp thì bị lụt trôi hết hạt, lớp mới lên lại bị chuột cắn ngang gốc nhà nghề gặng gỗ cỏ công theo đuổi trông đến lượt thứ ba mới lên được cây tuốc: mà thuốc thì tuy có ngon hơn mọi năm, vì trời không mưa, bánh dầu thắm kỹ, song lại ít lá lắm; mọi năm mỗi cây ra được mười mươi hai lá nhứt, rồi mới đâm chồi năm nay chỉ có bốn năm lá đã tráy chồi, thành thử thuốc thì nhiều cây, mà lá không có mấy.

Thuốc trồng được khó khăn như thế, mà nay đến lúa bể về lại gặp khi đói kém, nên thuốc chưa kịp héo đã phải bán đỏ bán thảo, lấy tiền mua gạo. Phần thì lúc mới trồng xuống vì túng-bấn phải đi vay non các chủ nhà giàu, để lấy tiền mua bánh-dầu bón thuốc, nay cũng phải tính theo giá rẻ bán mà trừ nợ, dẫu rằng thuốc lỗ nhiều bề, cũng đành cam bụng chịu. Chớ như mọi năm đợi này giữa mùa lúa, nhà nào đều no đủ, thuốc bể về cứ việc treo đó cho khô, các

(Xem trang thứ tư)

BÁ CÁO VIỆC RIÊNG

Tôi tôi là Bùi-bá-Nghi làm đồn-điền ở Tràng-bảng về Huyện Đông-triều, tỉnh Hải dương, có lời cáo-bạch để các quý-ông cùng các quý-bà biết cho:

Tôi có một đứa con gái thứ ba tên là Bùi-thị-Đảm, 20 tuổi mà tôi cho nó theo đòi học hành ở trường Saint Joseph Haiphong trong năm sáu năm, mà bây giờ tôi đã lo công-việc làm cho nó đã được ngót một năm, nhưng nó đa đăng không chịu làm, chỉ say mê về giai gái mà bỏ công việc cho nên tôi phải đăng lên báo cái tình hình của nó để các ông, các bà biết mà đừng cho nó vay mượn gì cả, nếu mà ai tin nó mà cho nó vay thì tôi không chịu trách nhiệm về sự vay mượn của con tôi.

Nay kính cáo

BÙI BÁ NGHI

Concession Tràng-bang par Đông-triều

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ sáu 27 Mars 1925

CẢI KIẾN KIỆN CỦ KHOAI

Vở hát cải-lương của một ông danh-sĩ soạn ra. Câu hát rất là thâm thúy và có ý vị lắm, cần nhất đối chọi nhau từng tiếng một. Thật là từ xưa đến nay chưa có ai đã soạn ra được.

Lần này diễn lại, soạn-giả đã tỉ mỉ đổi cả lại thành ra hơn 30 điệu hát, nghe rất là êm ái lắm. Soạn-giả lại ngồi thêm ra một cảnh thứ 4 là cảnh Chợ giời nữa cho thêm vui. Vậy xin Liệt-quý ba cô đến xem đông cho và xin lấy vé trước kẻo hết. Có bán vé trước từ tối thứ năm.

Tối thứ bảy 28 Mars 1925

NHẮN NHỦC DU SINH

(Hồi thứ hai)

Nỗi lòng há để tham sinh.
May mà ai lỏ duyên tình cho ta;
Sự tiêu rất bay, tình cảnh rất la.

CÁO-BẠCH

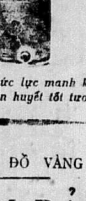
Công-ty Đồ-Đăng-Tông tên chữ hiệu là Quảng-Hội-Nguyên, ở số nhà 140, phố Surrant (phố Khách, Vinh) hiệu chạy ô-tô đường sang Lào (Vinh-Thakhek). Xin có lời kính trình các qui-khách biết cho rằng: nay bản công ty dọn nhà lại phố la Gare (Avenue Maréchal Foch, số nhà 60, ở cạnh số Cầm). Như tên liệt-qui ai muốn thuê nguyên cả chuyến, hay là đáp xe chở hàng - hóa gì xin mời đến bản-hiệu sẽ chăm chước giá phải chăng không đắt.

Cẩn cáo.

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

Rue Paul-Bert, Hanoi

Trước bữa ăn, hay sau bữa ăn uống một cốc Bordeaux rượu vang Mariani

Thời được sức lực mạnh khỏe, được chân huyết tốt tươi

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

NAM-BẢO

16, Rue de la Soie, 16

HANOI

Bán đồ vàng, đồ bạc; các thứ mặt đá thực và giả, kinh gọng đồi mồi, đồng hồ quả quít, ô đàn bà, giầy cườm, giầy kim tuyến, giầy nhung, v. v.

Vàng dung tuổi và bạc nén.

Thợ khéo kỹ công và giá thực.

217

KHÔNG Ở PHỐ GIA-NGƯ NỮA

Trường học M. Lê-đình-Thăng mới dọn về phố Boulevard Maréchal Pétain (phố Bắc-ninh cũ) số nhà 54.

Ai hỏi hay xin học cứ lại phố ấy.

ĐÃ NGON LẠI BỔ

Rượu ŒNO KOLA COCA là một thứ rượu rất bổ, pha lẫn với thứ rượu nho Grenache.

Rượu này của ông L. BLANC là người nối-nghiệp J. BLANC, quan bảo-chế nhất hạng chế ra.

Đã ngon lại bổ giá tiền cũng lại rẻ, chỉ có 2$40 một chai lít.

Mỗi ngày ta chỉ dùng uống trước khi ăn cơm một cốc con thì thực là tốt.

Bán tại hiệu Bảo-chế J. BLANC 31, phố Tràng-tiền Hanoi. 2009

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi

MÁY NÓI SỐ 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chắn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

3045 MẬU-THỊNH kính cáo.

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau màng phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cẩn-thận lắm mới được. Thực thế, bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh lao trong xứ này, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người. bệnh ấy vẫn rình mà làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống:

Cachets du Docteur Nofal

0$95 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước một bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu quả kỳ sở vọng.

Nếu phổi yếu, không chịu được thời tiết ẩm nhẩm, và giá lạnh, chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay!

Le sirop Nofal Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.

Giá tiền là 0$90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert cả bán.

● Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho.

Cuộc số số về việc lập Đài kỷ-niệm các trận vong chiến-sĩ

Chiếu theo nghị-định quan Thống-sứ Bắc kỳ ngày 23 September 1924

Kỳ mở số ngày 1er Mai 1925

TẤM VẠN PHIẾU 1 $

1 lô.	10.000$00
2 lô.	5.000 . 00
5 lô.	1.000 . 00
10 lô.	500 . 00
100 lô.	100 . 00

Từ nay trở đi ai muốn mua các phiếu cứ đến tòa Đốc-lý, các nhà bưu, những nhà buôn to trong thành-phố và các tòa Sứ các tỉnh ở Bắc-kỳ đều có bán cả.

Chỉ mất có 1 đồng, mà may ra được những 10.000 đồng.

chủ buôn có tìm đến trả cho thật được tiền mới bán, bằng không thì cất để cuối mùa bán thật giá cao, tội gì mà phải đi bán rẻ.

Chung-qui chỉ các chủ nhà giàu lại được dịp mua rẻ, chớ ra Huế trữ lại bán lẫn thân lấy món lợi to; giàu lại giàu thêm, còn nhà nghèo đã mất điều nọ, lại thiệt điều kia, thật đã trăm chiều khốn khổ!

T. L.

QUI-NHƠN

Cứu dân bị nạn. — Nhân dân Bình-Phú hai tỉnh bị thiên-tai ngày 20 Octobre 1924, hư hại không biết bao nhiêu mà kể, tình hình đã đăng trong báo ai cũng đều biết cả. Như ở Phú-yên mới rồi được tin đích thực rằng chết đến 1.170 người, nhà cửa hư nát mất 15.969 cái, trâu bò chết trôi 1.299 con, thuyền bè tan nát 310 chiếc, lúa thóc mất hơn một nửa. Còn như tỉnh Bình-định thời chưa biết rõ số hư hại bao nhiêu, nhưng cũng không thua gì tỉnh Phú-yên mấy tí. Các nhà từ thiện nghe tin đau đớn ấy đều xuất tiền của cứu nạn cho dân nhiều lắm. Dân hạt Bình-định từ bấy nay được cấp phát cũng đỡ đói đói chút, tiền phát đến nay là 17.881$85; trong số ấy chưa kể tiền quần áo rất nhiều. Vả lại nhà nước đã mua gạo Nam-kỳ về để bán cho dân kẻo mùa màng hư hại, lúa má mốc nát, không lấy gì sinh nhai được. Hiện bây giờ các nhà thương mại Tây Tàu chở gạo trắng về bán 7$20 một tạ (60 kg). Như thế dân cũng đỡ chết nhiều. Nhưng mong rằng giá gạo rẻ hơn chút nữa thời nhân dân được nhờ lắm.

Trần-mạnh-Nhẫn lai cảo

Nhà Bản-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

CHÂN-HƯNG

Nhà-Đỏ bán đồ vàng bạc thực có giấy cam kết

Phố hàng Bạc, số nhà 62, Bắc-kỳ, Hanoi

TÉLÉPHONE N° 336 — TÉLÉGRAMME CHANHUNG

C. J. BONNET

là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

Votre intérêt !!

est de coiffer

un bon

CASQUE EN LIÈGE

3$50 & 3$00

COIFFANT
LÉGER
SOUPLE
ÉLÉGANT
SOIGNÉ
DURABLE

DEMANDEZ
CHEZ **HAI-CHINH**
SEUL FABRICANT
2042 74-76, Rue du Pont-en-Bois. — HANOI

THUẬN-THÀNH

Bottier — Chapelier

7, Rue des Caisses, Hanoi

Kính trình qui-khách,

Bản-hiệu mới sang nhiều mẫu đa đẹp, giốt cao-su Wood-Milne, đáy giầy (lacet) bán buôn giá hạ, xin mời các ngài chiếu cố.

NGUYỄN-TIẾN-HÀM kính mời

Giá giầy ở ca-ta-lô số 6 rẻ bản-hiệu, nay xin tính hạ giá ở tarif n° 7 hạ nhiều

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu

Trị bệnh mất máu, khí huyết suy yếu thần thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rão phải làm cho hay ho vật uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ!

Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là:

Thuốc nước bổ huyết

MÁU-BÒ 1$40

PHẢI DÙNG THUỐC BỔ VÀ TRỊ ĐÀM

THUỐC HIỆU LÀ

ELIXIR TONIQUE ANTIGLAIREUX

Của ông lương-y GUILLÉ

Từ năm mươi năm nay thuốc ELIXIR có chữ ông chân quan lương-y GUILLÉ làm thật hiệu trong những bệnh HƯ SUY, đau trong TỲ VỊ, đói no, THẤT THỰ, ĐAU GAN, ĐẦY HƠI, BỤNG SÔI, ĐẦY HƠI ĐẦY, BỤNG CON, GHÉ CHỐC NGOÀI DA và bệnh có TRÙNG LÀI TRONG RUỘT.

Ấy là một thứ THUỐC XỔ rất hay và rất hiệu nghiệm làm cho HUYẾT RA TINH KHIẾT, không bệnh gì phải ĐÀM hay là MẬT phải vọt lên cổ hay làm.

Bởi bị thuốc trị đàm nào mà không có đắng như thuốc ELIXIR GUILLÉ này cho đúng.

LẠI CÓ MỘT THỨ

THUỐC HOÀN XỔ

bổn công rất trọng thứ Elixir Tonique Antiglaireux của quan lương-y Guillé

Chính chỉ trữ thuốc này tại nhà:

PHỐ HÀNG GIẤY, PHỐ HÀNG BÔNG CHỈ Y HỆT, Đường CHEVREUL ST HERMET, mới lên số 8, gần tòa đô chính PARIS.

Có trong các được phòng đều có bán

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng da dầy, đau da dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc:

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai: 1$10

Có bán tại: Nhà Ba chuông, Hanoi

NHỮNG VẾT XẤU Ở NGOÀI DA

cũng là diện-mạo già đi, là bởi các chất dựng nên da khô đi.

THỨ CRÈME SIMON

CRÈME SIMON

PARIS

giữ cho da mềm mại, giữ cho người trẻ và đẹp luôn. Trừ được hắn nắng, bệnh cảm thử, và các dấu sâu bọ đốt, vân vân.

Phấn và xà-phòng Simon

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ

酸 補

J. BLANC *(dệ nhất hạng bào-chế)*

Ông **L. BLANC** *(người nối-nghiệp)*

HANOI (Bắc-kỳ)

chế ra

Giá bán **2$40** một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con

每 晌 午 各 啞 每 各 啞 沒 嘅 醴 欺 糊

Bán tại: Hiệu Bào-chế **J. BLANC**

31, phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi

2099

Nếu ai mắc phải bệnh tim « hồi » và « mang-mát » dù lâu hay mới, dù nặng hay nhẹ mà muốn được mau khỏi, không tốn tiền lại không hại về đường sinh dục, nên lập tức dùng thuốc của hiệu TỪ-NGỌC-LIÊN, n° 46, Rue Principale à Đáp-cầu, vì hiệu ấy là một nhà chuyên-trị bệnh thuốc bệnh tinh đã có trong không ngày nào là không tiếp được giấy ngợi khen và minh tạ ở các nơi gửi

CỨ MỖI NGÀY
lại uống
MỘT VIÊN THUỐC HƯỚT
CỦA ÔNG
Lương-y DEHAUT
uống trước khi dùng cơm, thì CHẮC BỤNG KHỎE MẠNH LUÔN và ngăn ngừa các chứng bệnh nguy hiểm bởi tại huyết hư hay là ăn không tiêu mà sinh ra.
Thuốc nước nầy trị các chứng bệnh:
NHỨC ĐẦU, ĂN KHÔNG TIÊU, NẶNG BAO TỬ, CHÓNG MẶT, KHÔNG THƯ THỚI.
BÁN TẠI: Nhà ông Lương-y DEHAUT, 167, Faubg. St-Denis Paris, cùng khắp trong mấy tiệm thuốc.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh giịp.

Mắc bệnh giịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh giịp, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

Ở Đông Pháp này có một nhà rượu hiệu ông sao là của người Nam-Việt chế-tạo ra các thứ rượu tây, đủ cả các mùi, vừa ngon vừa ngọt, giá tiền rất rẻ, bán buôn bán lẻ, xin các qui-khách chiếu-cố đến cho.

NGUYỄN-VAN MAO

Chủ-hiệu: Distillerie du Nord

56 và 58, Quai Clémenceau

HANOI

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

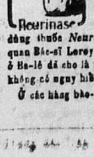
là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất: Santalol
chất: Salol
và chất: Uroformine

Giá 1$80 một hộp

THUỐC CHỮA BỆNH NHỨC ĐẦU

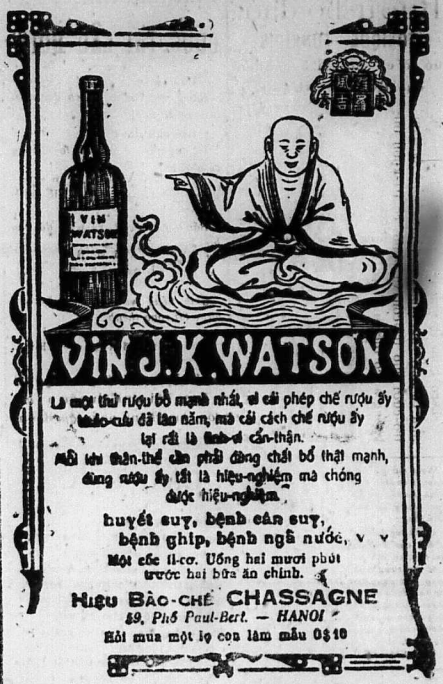
Ngủ là rất cần dùng cho khỏi một nhọc Nếu khi nào it ngủ hay không ngủ được, nhức đầu, nhức gân, đau lưng, đau thần kinh hộ, hay là vì nóng nực không ngủ được, nên không chịu nhiều ngay các bệnh ấy thì sẽ sinh ra gầy mòn, yếu đuối, đau gân, thực là nhiều nỗi thảm thương. Muốn chữa khỏi các bệnh ấy, muốn ngủ cho ngon giấc thì nên dùng thuốc *Neurinase*. Thuốc này hiện quan Bác-sĩ Leroy cai quản các nhà thương ở Ba-lê đã cho là một thứ thuốc rất hay và không có nguy hiểm gì cả.

Neurinase

Ở các hàng bào-chế to đều có bán cả.

2056

VIN J.K. WATSON

Là một thứ rượu bổ mạnh nhất, vì cái phép chế rượu ấy thảo-cứu đã lâu năm, mà cái cách chế rượu ấy lại rất là tinh-vi cẩn-thận.

Mỗi khi thân-thể cần phải dùng chất bổ thật mạnh, dùng rượu ấy tất là hiệu-nghiệm mà chóng được hiệu-nghiệm.

huyết suy, bệnh cần suy, bệnh giịp, bệnh ngã nước, v v

Một cốc tí-cơ. Uống hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

Hiệu Bào-chế **CHASSAGNE**

89, Phố Paul-Bert. — HANOI

Hỏi mua một lọ con làm mẫu 0$10

HIỆU

BERTHUIN

SAVON DENTIFRICE

SÀ-PHÒNG ĐÁNH DĂNG

BỘT ĐÁNH DĂNG

POUDRE DENTIFRICE

Pachod Frères & Cie

2050

Với **10** quan, sẽ được

100.000 quan

Muốn như vậy, nên mua một phiếu

CRÉDIT FONCIER 1912

Lúc mua phiếu phải góp 10 quan, sau mỗi tháng đóng 30 quan.

Nếp tiền lần đầu liền được quyền sở-hữu cái vé, và hễ vé trúng số được thu cả tiền.

Mỗi tháng cứ ngày 22 thì rút số — Nghĩa là mỗi năm 12 lần rút số

Nộp tiền lần được ngay cái số vé, và được dự tất cả các cuộc số số cho đến khi vé trúng số mới thôi. Cho vé *Crédit Foncier de France* được 3 o/o lợi-tức.

MỖI LẦN RÚT SỐ, CÓ:

1 lô.	100.000 quan	12 lô	1.000 quan
1 lô.	10.000 quan	100 lô	500 quan

Gửi danh-hiệu và số tiền góp kỳ đầu thời là 10 quan

đến Compton Colonial de Crédit à Marseille, 125, Boulevard Périer

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC

MỘT TRIỆU

HOẶC 500.000, HOẶC 200.000, HOẶC 100.000 QUAN

Muốn được một số tiền ấy, nên mua một cái vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

Lúc mua vé thì góp 20 quan, rồi thì cứ hàng tám 25 tháng mỗi tháng ba mươi quan. Nếp tiền lần đầu, liền được ngay cái vé, tức thì có quyền sở-hữu, hễ vé trúng số thì được cả tiền. Mỗi chỉ chịu cho đóng đến một tí, mai hôm không đóng nữa, mà đã được dự cả cuộc rút số, lại được có quyền sở-hữu một cái vé rồi qua cả hình lợi-tức.

Về *Crédit National*, cứ tới năm tám kỳ dự cuộc rút số; là 1er Janvier, 1er Février, 1er Avril, 1er Mai, 1er Juillet, 1er Août, 1er Octobre, 1er Novembre.

Mỗi lần rút số có:

1 lô.	MỘT TRIỆU
1 lô.	500.000 quan
2 lô.	200.000 quan
3 lô.	100.000 quan
6 lô.	50.000 quan

Tiền rút số trúng kỳ trong một năm cộng là 20 triệu quan

Bắt kể những số được trúng số gửi sinh-không mất tiền, muốn dự cuộc rút số ấy thì phải ngày 20 quan cho cùng chất hạnh quản lý của nhà Banque de Change et de Crédit de Marseille, tại số nhà 20, đường quan Thánh, Hanoi.

Việc làm ra này theo như điều luật ngày 19 Mars 1906.

« GIỌT MUA ĐƯỢC MỌI ĐIỀU CHẮC CHẮN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)